

H O T Ă R Ă R E
în numele Legii

11 aprilie 2023

mun. Cahul

Judecătoria Cahul sediul central

Instanța compusă din:

Președinte ședinței, judecătorul Bușuleac Mihail

Grefier

Doina Marina

a judecat în ședință de judecată publică pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guglea Dionis către Ministerul de Justiție, intervenienți accesorii Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor RM privind repararea prejudiciului,-

c o n s t a t ă :

La data de 29 august 2022, reprezentantul reclamantului, avocat Todorov Maxim în interesele lui Guglea Dionis a depus la Judecătoria Cahul, sediul Central cerere de chemare în judecată împotriva Ministerul Justiției, intervenienți accesorii Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor RM privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

În motivarea acțiunii reprezentantul reclamantului, avocat Todorov Maxim a indicat că, la data de 27.01.2022 de către Procuratura Anticorupție a fost pornită cauza penală nr. 2022960041 în conformitate cu prevederile art. 326 alin.(2) lit. b) Cod penal. Temei pentru pornirea urmăririi penale a servit raportul procurorului în Procuratura Anticorupție din care rezultă că, în cadrul măsurilor speciale de investigație dispuse în cauza penală nr. 2021970698, pornită la 22.12.2021 de către OUP al DGT Sud a CNA, în baza art. 324 alin. (2) lit. b) și art. 325 alin. (1) Cod penal, s-au obținut anumite date din care, rezultă o bănuială rezonabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, care are un caracter continuu.

Menționează că, în cadrul urmăririi penale s-a constatat că Bădin Stella în calitate de vice-primar al mun. Cahul, acționând coordonat cu Cebotari Iurie, consilier al Consiliului raional Cahul, și totodată administrator al întreprinderilor S.R.L. „Selmont Serv” și S.R.L. „Electro-Service”, cu persoana fizică Novîțchi Ianoș și cu persoanele publice și demnitate publică din cadrul APL Cahul, inclusiv cu administratorul S.A. „Apă Canal Cahul”, Guglea Dionis precum și cu alte persoane necunoscute la moment, urmărind scopul obținerii unor servicii, privilegii sau avantaje de la administratorul S.C. „Ludwig Pfeifeer” SRL, începând cu luna decembrie 2021, susțineau că influențau asupra membrilor grupului de lucru pentru achiziții publice din cadrul primăriei și Consiliului municipal Cahul, responsabili de petrecerea procedurii de licitație privind

„Proiectarea și construcția noii stații de epurare a apelor uzate din Cahul”, astfel încât aceștia în urmă, la evaluarea ofertelor participanților privind procedura de licitație să descalifice din cursă întreprinderea „AS Metag İnşaat Ticaret” cu sediul în Turcia cu oferta de peste 9 mln Euro și întreprinderea S.R.L. „Strabag” cu sediul în România cu oferta de peste 15 mln Euro, iar ca rezultat să desemneze câștigător al licitației întreprinderea S.C. „Ludwig Pfeifeer” S.R.L. cu sediul în România cu oferta de peste 11 mln Euro.

Indică că, la data de 27.01.2022 prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît, Guglea Dionis a fost recunoscut în calitate de bănuît de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, fiind dispusă cu autorizarea judecătorului de instrucție amânarea aducerii la cunoștință a calității de bănuît. Ulterior, cu acordul Procurorului General interimar, perioada menținerii lui Guglea Dionis în calitate de bănuît a fost prelungită până la 27.07.2022.

Explică că, prin ordonanța emisă de procurorul în Procuratura Anticorupție, Oficiul Sud, Anatolie Ciuleacu, din 30.06.2022 s-a dispus scoaterea de sub urmărirea penală pe Guglea Dionis din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal cu clasarea procesului penal în cauza penală nr. 2022960041.

Mai indică că, dat fiind faptul că pe tot parcursul procesului penal reclamantul Guglea Dionis a fost asistat de către avocat și anume în persoană, fapt confirmat prin mandatul anexat la materialele cauzei penale, respectiv a suportat cheltuieli de asistență juridică, și anume a participat la audierea reclamantului în calitate de bănuît pe cauza penală respectivă, inclusiv la alte măsuri procesuale, acordându-i asistență juridică corespunzătoare. Respectiv cheltuielile de asistență juridică, în baza bonului de plată, constituie 5000 lei, cheltuieli care, în baza art. 53 alin. (2) din Constituția Republicii Moldova, art. 3 alin. (1) și (2), 14 alin. (1) al Legii 1545 din 25.02.1998 privind repararea prejudiciului material și moral cauzat prin acțiunile ilicite ale organului de urmărire penală și ale procuraturii.

Notează că reclamantul Guglea Dionis a fost recunoscut în calitate de bănuît în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal care face parte din categoria celor mai puțin grave, motiv din care consideră oportun și echitabil de a încasa în favoarea acestuia suma prejudiciului moral de 100 000 lei pentru gravitatea infracțiunii de care a fost învinuit.

Reține că, o importanță deosebită la evaluarea suferințelor morale pricinuite prin tragerea ilegală la răspundere penală o are durata urmăririi penale. În acest sens, urmărirea penală pe cauza penală nr.2022960041 a fost pornită la data de 27.01.2022, iar ordonanța prin care Guglea Dionis a fost scos de sub urmărire penală pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal a fost emisă la data de 30.06.2022. Astfel, urmărirea penală a durat aproape cinci luni. Totodată, prin ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuît din 27.01.2022 Guglea Dionis a fost recunoscut în calitate de bănuît de comiterea infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal, ordonanță despre care Guglea Dionis nu a fost în cunoștință de cauză din motivul amânării de câteva ori a aducerii la cunoștință la autorizarea judecătorului de instrucție. Remarcă și faptul că în perioada urmăririi penale au fost autorizate și petrecute un șir de măsuri speciale de investigații în privința reclamantului fapt ce i-a provocat stări de nervozitate, frustrare, or bănuielile s-au dovedit a fi absolut neîntemeiate și nejustificate, motiv

din care solicită încasarea prejudiciului moral în sumă de 100 000 lei pentru durata urmăririi penale.

Remarcă reprezentantul reclamantului că, informația despre comiterea de către reclamant a infracțiunilor menționate, a avut o rezonanță socială sporită, deoarece pe parcursul procesului penal o bună parte a orașului au aflat despre implicarea ultimului în comiterea infracțiunilor incriminate. Grație acestui fapt o bună parte de locuitorii orașului îl cunoșteau, iar vestea despre figurarea în acest dosar penal, a avut o rezonanță și un impact negativ atât asupra reputației morale și profesionale a reclamantului. Faptul respectiv se confirmă prin probele anexate la prezenta acțiune civilă și anume comentariile unor persoane postate pe rețeaua de socializare www.facebook.com. ceea ce a afectat considerabil imaginea reclamantului Guglea Dionis. Suma prejudiciului moral pentru rezonanța pe care a avut-o în societate informația despre învinuirea reclamantului o evaluează la suma de 50 000 lei.

Adaugă că în momentul în care reclamantului Guglea Dionis i s-a imputat comiterea infracțiunii prevăzută la art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal, acestuia i-a fost prejudiciată enorm imaginea profesională și reputația, or, faptele ilicite imputate erau legate nemijlocit de exercitarea atribuțiilor de serviciu în calitate de director general interimar al S.A. „Apă-Canal Cahul”. Lucrul în cauză s-a manifestat prin pierderea încrederii în legalitatea acțiunilor întreprinse de către Guglea Dionis atât de către clienți, cât și în special de către angajați. În același timp, menționează că gravitatea consecințelor pricinuite reclamantului Guglea Dionis prin faptul imputării ilicite a comiterii infracțiunii prevăzute de art.326 alin.(2) lit.b) Cod penal, se explică prin poziția pe care o are acesta în societate precum și nivelul de pregătire și dezvoltare profesională. Astfel, la prezenta cerere au fost anexate numeroase probe care denotă faptul că Guglea Dionis are o pregătire profesională înaltă - studii de licență în domeniul ingineriei mediului, master în domeniul economiei și afaceri internaționale și doctorat, precum și prezența numeroaselor diplome de onoare și certificate de participare. Suma prejudiciului moral pentru lezarea dreptului la onoare și reputație profesională o estimează la suma de 50 000 lei.

La fel, convorbirile telefonice ale reclamantului Guglea Dionis au fost interceptate o perioadă de patru luni, începând cu 28.01.2022 până la 28.05.2022. Totodată, în privința reclamantului Guglea Dionis a fost dispusă efectuarea măsurii speciale de investigații - cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și filmat și anume în biroul de serviciu al numitului Guglea Dionis unde își desfășoară activitatea de serviciu amplasat în sediul S.A. „Apă Canal Cahul” din mun. Cahul, str. 31 August 1989 nr.1, pentru perioada 28.01.2022-28.04.2022. Astfel, reclamantului i s-a încălcat dreptul la respectarea vieții private și de familie, a domiciliului și corespondenței, suma prejudiciului moral pentru încălcarea dreptului îl estimează la suma de 50 000 lei.

Indică că din momentul începerii urmăririi penale și aducerii la cunoștință a ordonanței privind recunoașterea în calitate de bănuț, reclamantul a trecut prin depresii profunde și sistematice, având chiar tendințe de izolare socială. Personalitatea lui s-a deformat distructiv din cauza schimbării statutului social din cetățean onest și disciplinat până la un infractor demoralizat

în ochii societății. Reieșind din faptul că organele de drept de nenumărate ori fie că au refuzat examinarea plângerilor, fie le-au examinat formal de fiecare dată, încrederea în echitatea justiției a Republicii Moldova a pierit iremediabil. În fiecare zi se trezea cu gândul că o să i se impute o nouă faptă penală și i se vor aduce noi acușări care vor agrava mărimea pedepsei aplicate. În concluzie, gradul suferințelor psihice suportate de reclamant în cadrul calvarului ce a durat mai mult de 5 luni nu poate fi descris prin cuvinte și nu ar dori nimănui să treacă prin asemenea chinuri. Niciodată nu va fi în stare să uite de această etapă groaznică a vieții sale care a lăsat o pată neagră atât în conștiința sa cât și a apropiaților.

Solicită reprezentantul reclamantului, încasarea din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției, în beneficiul lui Guglea Dionis, a prejudiciului material cauzat prin acțiunea ilicită de tragere la răspundere penală ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, sub forma cheltuielilor de asistență juridică suportate în cauza penală în quantum de 5 000 lei, încasarea prejudiciului moral cauzat prin acțiunea ilicită de tragere la răspundere penală ale organului de urmărire penală și ale procuraturii, în quantum de 400 000 lei și încasarea cheltuielilor de judecată suportate.

În ședința de judecată

Reprezentantul reclamantului, avocatul Todorov Maxim în interesele lui Guglea Dionis și-a susținut argumentele și circumstanțele descrise în cererea de chemare în judecată, solicitând admiterea integrală a acțiunii.

Reprezentantul intervenientului accesoriu al Procuraturii Generale, Ciuleacu Anatolie în ședința de judecată a solicitat respingerea cererii de chemare în judecată ca fiind neîntemeiată.

Reprezentantul pârâtului Ministerul Justiției al Republicii Moldova și-a exercitat dreptul său de a depune referință. Considerente pentru care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Intervenientul accesoriu Ministerul Finanțelor al Republicii Moldova la fel și-a exercitat dreptul său de a depune referință. Considerente pentru care instanța de judecată a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia, dar în prezența datelor de citare legală a acestui intervenient accesoriu și ținând cont de argumentele invocate în referință.

Aprecierea instanței

Audiind părțile, studiind materialele cauzei, apreciind probele, determinând circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării cauzei și admisibilitatea acțiunii, instanța de judecată a ajuns la concluzia de a admite parțial acțiunea reclamantului.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) și (3) din Codul de procedură civilă, la deliberarea hotărârii, instanța judecătorească apreciază probele, determină circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinilor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părți, legea aplicabilă soluționării pricinii și admisibilitatea.

Conform prevederilor art. 118 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiectivelor sale, dacă legea nu dispune altfel.*

Conform prevederilor art. 121 din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.*

Totodată, prevederile art. 122 alin. (1) din Codul de procedură civilă stabilesc că, *circumstanțele care, conform legii, trebuie confirmate prin anumite mijloace probante nu pot fi dovedite cu nici un fel de alte mijloace.*

Iar conform prevederilor art. 130 alin. (1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească apreciază probele după intima ei convingere, bazată pe cercetarea multiaspectuală, completă, nepărtinitoare și nemijlocită a tuturor probelor din dosar în ansamblul și interconexiunea lor, călăuzindu-se de lege.*

La caz s-a constatat că, la data de 27 ianuarie 2022 de către Procuratura Anticorupție a fost pornită urmărirea penală în cauza penală nr.2022960041, în temeiul raportului procurorului în Procuratura Anticorupție, Anatolie Ciuleacu din care rezulta o bănuială rezonabilă de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, cu caracter continuu./f.d.47/

Prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, Nicolae Mătășaru emisă la 27 ianuarie 2020 Gulea Dionis a fost recunoscut în calitate de bănuț în cadrul cauzei penale nr.2022960041 de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal./f.d.48/

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 28 ianuarie 2023 a fost dispusă autorizarea amânării aducerii la cunoștință numitului Gulea Dionis a ordonanței de recunoaștere a acestuia în calitate de bănuț de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal, în cauza penală nr.2022960041 și a drepturilor sale pe un termen de 30 zile cu calcularea acestuia din 28 ianuarie 2022 până la 27 februarie 2022. La demersul procurorului și autorizarea judecătorului de instrucție, termenul amânării aducerii la cunoștință a ordonanței de recunoaștere a acestuia în calitate de bănuț de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal a fost prelungit până la 29 mai 2022 inclusiv./f.d.49-59/

La demersul procurorului au fost autorizate măsurile speciale de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice pentru fixarea acțiunilor cet. Gulea Dionis, pe un termen de 30 zile, din momentul emiterii autorizației 28.01.2022 ora 11:00 până la 27.03.2022 ora 11:00. Termenul măsurii speciale de investigații - documentarea cu ajutorul metodelor și mijloacelor tehnice, precum și localizarea sau urmărirea prin sistemul de poziționare globală (GPS) ori prin alte mijloace tehnice pentru fixarea acțiunilor cet. Gulea Dionis a fost prelungit până la 28 mai 2022 ora 11:00./f.d.60-73/

La demersul procurorului au fost autorizate măsurile speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de la numărul de telefon *****, pe un termen de 30 zile,

din momentul emiterii autorizației 28 ianuarie 2022 ora 10:40 până la 27 februarie 2022 ora 10:40./f.d.76-77/

La demersul procurorului au fost autorizate măsurile speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de la numărul de telefon *****, utilizat de numitul Guglea Dionis, pe un termen de 30 zile, din momentul emiterii autorizației 27 februarie 2022 ora 10:30 până la 29 martie 2022 ora 10:30. Termenul măsurii speciale de investigații - interceptarea și înregistrarea comunicărilor efectuate de la numărul de telefon *****, utilizat de numitul Guglea Dionis a fost prelungit până la 28 mai 2022 ora 10:30. /f.d.78-81/

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 28 ianuarie 2023 a fost dispusă autorizarea măsurii speciale de investigații – cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat, pentru observarea și înregistrarea evenimentelor care se produc în biroul de serviciu al numitului Guglea Dionis, unde își desfășoară activitatea de serviciu amplasat în sediul S.A. „Apă Canal Cahul” din mun. Cahul, str.31 August 1989 nr.1 pe un termen de 30 zile, începând cu 28 ianuarie 2022 ora 10:50 până la 27 februarie 2022 ora 10:50. La demersul procurorului termenul măsurii speciale de investigații a fost prelungit până la 28 aprilie 2022 ora 10:50. /f.d.91-96/

Prin încheierea judecătorului de instrucție din 29 aprilie 2022 a fost recunoscută legală și petrecută cu respectarea cerințelor legale prevăzute de Codul de procedură penală efectuarea măsurii speciale de investigație - cercetarea domiciliului și/sau instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat, și anume cercetarea biroului de serviciu al numitului Guglea Dionis Gheorghe, unde acesta își desfășoară activitatea de serviciu amplasat în sediul S.A. „Apă Canal Cahul” din mun. Cahul, str. 31 August 1989 nr. 1, și instalarea în el a aparatelor ce asigură supravegherea și înregistrarea audio și video, a celor de fotografiat și de filmat, efectuată în cadrul cauzei penale nr. 2022960041, administrate prin procesul-verbal de consemnare a MSI din 29.04.2022. Totodată prin încheiere a fost dispusă amânarea informării persoanei supuse măsurii speciale de investigații documentate în cadrul cauzei penale nr. 2022960041, despre faptul, că în privința acestuia a fost efectuată măsura specială de investigații, dar nu mai târziu de momentul finisării urmăririi penale./f.d.98-100/

La data de 30 iunie 2022 prin ordonanța procurorului în Procuratura Anticorupție, oficiul Sud, Anatolie Ciuleacu a dispus scoaterea de sub urmărire penală pe cauza penală nr.2022960041 pe cet. Guglea Dionis din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii prevăzute de art. 326 alin. (2) lit. b) Cod penal./f.s.21-22/

Potrivit art. 5 al Legii nr. 1545 din 25.02.1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, *Cererea de chemare în judecată privind repararea prejudiciului se depune în termen de 3 ani de la data apariției dreptului la repararea prejudiciului.*

Instanța de judecată verificând respectarea termenului de prescripție la depunerea acțiunii, constată că reclamantul s-a încadrat în termen prescris de legiuitor.

În contextul pretențiilor deduse judecății, instanța de judecată notează că conform prevederilor art. 2007 alin. (1) din Codul civil, *prejudiciul cauzat persoanei prin acțiunile*

organelor de urmărire penală, ale procuraturii sau ale instanțelor de judecată se repară de către stat integral, indiferent de vinovăția persoanei responsabile, în următoarele cazuri: condamnare ilegală, tragere ilegală la răspundere penală, aplicare ilegală a măsurii preventive sub forma arestului preventiv sau sub forma declarației scrise de a nu părăsi localitatea; aplicare ilegală, în calitate de sancțiune contravențională, a arestului, a muncii neremunerate în folosul comunității.

Potrivit art.1 al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 cu privire la modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală, ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești, prezenta lege constituie actul legislativ de bază care reglementează cazurile, modul și condițiile de răspundere patrimonială a statului pentru prejudiciul cauzat prin acțiunile ilicite comise în procesele penale și contravenționale de organele de urmărire penală, de procuratură și de instanțele judecătorești.

În acord cu art.2 din legea menționată, prin acțiuni ilicite se desemnează acțiuni sau inacțiuni ale organului împuternicit să examineze cazurile cu privire la contravenții, ale organului de urmărire penală sau ale instanței de judecată, care exclud vinovăția acestora, al căror caracter ilegal se manifestă prin încălcarea principiului general, potrivit căruia nici o persoană nevinovată nu poate fi trasă la răspundere și nu poate fi judecată, (erori) ori fapte ale persoanelor cu funcție de răspundere din organul de urmărire penală sau din instanța de judecată, manifestate prin încălcarea intenționată a normelor procedurale și materiale în timpul procedurii penale sau contravenționale (infrațiuni).

Conform art.3 din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998, este reparabil prejudiciul material și moral cauzat persoanei fizice sau juridice în urma: a) reținerii ilegale, aplicării ilegale a măsurilor preventive sub formă de arest, de declarație de a nu părăsi localitatea sau țara, tragerii ilegale la răspundere penală; b) condamnării ilegale, confiscării ilegale a averii, supunerii ilegale la muncă neremunerată în folosul comunității; c) efectuării ilegale, în cazul urmăririi penale ori judecării cauzei penale, a percheziției, ridicării, punerii ilegale sub sechestru a averii, eliberării sau suspendării ilegale din lucru (funcție), precum și în urma altor acțiuni de procedură care limitează drepturile persoanelor fizice sau juridice; d) supunerii ilegale la arest contravențional, reținerii contravenționale ilegale sau aplicării ilegale a amenzii contravenționale de către instanța de judecată; e) efectuării măsurilor speciale de investigații cu încălcarea prevederilor legislației; f) ridicării ilegale a documentelor contabile, a altor documente, a banilor, a ștampilelor, precum și în urma blocării conturilor bancare. Prejudiciul cauzat se repară integral, indiferent de culpa persoanelor cu funcție de răspundere din organele de urmărire penală, din procuratură și din instanțele judecătorești.

Mărimea și modul stabilite de prezenta lege, apare în cazul: a) devenirii definitive și irevocabile a sentinței de achitare; b) scoaterii persoanei de sub urmărire penală sau încetării urmăririi penale pe temeuri de reabilitare; c) adoptării de către instanța judecătorească a hotărârii cu privire la anularea arestului contravențional în legătură cu reabilitarea persoanei fizice; d) adoptării, de către judecătorul de instrucție, în condițiile art. 313 alin.(5) din Codul de procedură penală, în privința persoanei achitate sau scoase de sub urmărire penală, a încheierii privind

declararea nulității actelor sau acțiunilor organului de urmărire penală sau organului care exercită activitate specială de investigații.

Cu referire la pretenția privind repararea prejudiciului moral instanța remarcă că în corespundere cu art.10 al Legii nr.1545 din 25 februarie 1998 privind modul de reparare a prejudiciului cauzat prin acțiunile ilicite ale organelor de urmărire penală ale procuraturii și ale instanțelor judecătorești nr.1545 din 25 februarie 1998, dreptul persoanei fizice la repararea prejudiciului moral în mărimea și în modul stabilite de prezenta lege apare în cazurile specificate la art.6.

Conform art.11 alin.(1) al aceleiași Legi, *mărimea compensației pentru repararea prejudiciului moral se stabilește de instanța de judecată în modul prevăzut de prezenta lege.*

Articolul 2036 alin. (1) Cod civil statuează că *în cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de lege, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin plata de despăgubiri.*

Conform art.2037 alin. (1) și (2) Cod civil, *mărimea despăgubirii pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea prejudiciului moral cauzat persoanei vătămate, de gradul de vinovăție a autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această despăgubire poate aduce satisfacție echitabilă persoanei vătămate.*

Caracterul și gravitatea prejudiciului moral le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, restrângerea posibilităților de viață familială și socială, precum și statutul social al persoanei vătămate.

Cuantumul despăgubirilor trebuie astfel stabilit, încât acestea să aibă efect compensatoriu și nu trebuie să constituie nici sume excesive pentru autorii daunelor și nici venituri nejustificative pentru victimele daunelor (Baylor v. Italia 28.05.2002, Selmouni v. Franța 28.07.1999).

Raționând cele expuse de către reclamant cu referire la suferințele cauzate prin emiterea unei ordonanțe de recunoaștere în calitate de bănuț pe cauza penală nr. 2019150623, intentată în baza art. 326 alin.(2) lit.b) Cod penal, petrecerea unui șir de măsuri speciale de investigații și scoaterea ulterioară de sub urmărire penală, instanța apreciază suma de 15 000 lei, ca fiind echitabilă, proporțională și suficientă pentru acoperirea în echivalent bănesc a suferințelor cauzate reclamantului. În rest, pretenția privind repararea prejudiciului moral se respinge ca neîntemeiată.

În acest context, sunt lipsite de suport juridic alegațiile reprezentanților pârâtului și a intervenientului accesoriu precum că speței nu-i sunt aplicabile prevederile Legii nr.1545 din 25 februarie 1998. În fapt, Guglea Dionis este subiect cu drept de sesizare a instanței de judecată prin prisma art. 6 alin. lit. b) din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998, fiind prin ordonanța din 30 iunie 2022 scos de sub urmărire penală din lipsa în acțiunile acestuia a elementelor infracțiunii.

Prin urmare, prevederile din Legea nr.1545 din 25 februarie 1998 nu pot fi privite ca reglementări lipsite de efecte juridice, inapte să confere beneficiarilor dreptul de a cere repararea prejudiciului cauzat de organele de drept, pe motiv că, ipoteza menționată în această prevedere legală nu este reflectată în art. 3 și art. 6 din legea disputată. Or, o asemenea abordare vine în contradicție cu principiul legalității care prevede că, norma de drept în vigoare produce efecte juridice până la încetarea ei în condițiile prevăzute de lege (abrogare, expirarea termenului, cădere în desuetudine etc.), iar destinatarii legii pot beneficia în deplină măsură de mecanismele oferite în acest context.

În altă ordine de idei, cu referire la pretenția privind încasarea cheltuielilor de judecată, instanța reține că potrivit art.82 și 90 lit. i) din Codul de procedură civilă, *cheltuielile de judecată se compun din taxa de stat și din cheltuielile de judecare a cauzei. Din cheltuielile de judecare a cauzei fac parte cheltuielile de asistență juridică.*

În concepția art.94 alin.(1) din Codul de procedură civilă, *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cerere, părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată. Dacă acțiunea reclamantului a fost admisă parțial, acestuia i se compensează cheltuielile de judecată proporțional părții admise din pretenții, iar pârâtului – proporțional părții respinse din pretențiile reclamantului.*

Art. 96 alin. (1) și (1¹) Cod de procedură civilă, stipulează că *instanța judecătorească obligă partea care a pierdut să compenseze părții care a avut câștig de cauză cheltuielile ei de asistență juridică, în măsura în care acestea au fost reale, necesare și rezonabile. Cheltuielile menționate la alin. (1) se compensează părții care a avut câștig de cauză dacă aceasta a fost reprezentată în judecată de un avocat.*

Pornind de la practica CtEDO, cheltuielile pentru asistența juridică trebuie să fie necesare, realmente angajate și rezonabile ca mărime. Pentru dovada cheltuielilor suportate, prin prisma practicii CtEDO, se evidențiază necesitatea prezentării de către partea care pretinde compensarea cheltuielilor a următoarelor documente: dovada achitării onorariilor avocaților (copii de pe dispozițiile de plată prin virament sau bonurile de plată); copia de pe facturile de strictă evidență, emisă pentru clienți-persoane juridice și în alte cazuri stabilite de legislație; listă detaliată a actelor/acțiunilor efectuate de avocat și orarul timpului aferent acestora (cu tariful și orarul).

În speță, reclamantul a pretins suma de 5 000 lei pentru costuri și cheltuieli de asistență juridică în cadrul cauzei penale, prezentând în acest sens bonul de plată seria QL nr. 141431 din 23.06.2022 /f.d.111/ și cheltuieli de asistență juridică în cadrul prezentei cauze prezentând în acest sens bonul de plată seria QL nr. 141433 din 11.08.2022 la suma de 7 000 lei /f.d.59/.

Astfel, analizând aportul avocatului la soluționarea speței, timpul și munca depusă de avocat, rezultatul obținut, justificarea și ponderea mijloacelor de apărare utilizate în cauză, complexitatea cauzei, instanța de judecată consideră oportun de a admite parțial cerința privind încasarea cheltuielilor de judecată și a încasa din contul bugetului de stat prin intermediul Ministerului Justiției al Republicii Moldova suma de 8 000 /opt mii/ lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

În conformitate cu art. 236, 238-241 Cod de procedură civilă al Republicii Moldova, instanța de judecată,-

h o t ă r ă ș t e:

Se admite parțial acțiunea la cererea de chemare în judecată înaintată de Guglea Dionis către Ministerul de Justiție, intervenienți accesorii Procuratura Generală a RM și Ministerul Finanțelor RM privind repararea prejudiciului.

Se încasează de la bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției al R. Moldova, în beneficiul lui Guglea Dionis, 15000 lei întru compensarea prejudiciului moral și 8000 lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, iar în total 23 000 lei (douăzeci și trei mii lei).

Hotărârea cu drept de apel în Curtea de Apel Cahul în termen de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Cahul.

**Președintele ședinței
Judecătorul**

Bușuleac Mihail